Plats och tid
Kommunkontoret Djurås, kl. 13:15-16.15

Beslutande
Ledamöter
Fredrik Jarl (C), ordförande
Daniel Lindmark (C)
Jan Wiklund (M)
Lars Svensson (M)
Anders Bengtsson (KD)
Eva-Lotta Törnblom Nises (S)
Sture Bergvall (S)
Stefan Blomkvist (KOSA)
Patrik Berglund (SD)

Tjänstgörande ersättare
Maria Liss (KD) tjänstgörande för Ola Granath (KD)
Linnea Wålstedt (S) tjänstgörande för Maria Alfredsson (MP)

Övriga närvarande
Ersättare
Erik Warg (C)
Amanda Blomkvist (C)
Birgitta Ihlis (M)
Hugo Holmats (L)
Love Billingskog Nyberg (S)
Lars-Erik Granholm (KOSA)

Tjänstepersoner
Fredrik Sundqvist, kommunchef
Håkan Eriksson, ekonomichef
Anna-Karin Eljas, enhetschef LSS

Justering
Justerare
Eva-Lotta Törnblom Nises (S)

Plats och tid
Kommunkontoret Djurås 2026-11-24, kl. 16:25

Justerad paragraf
§ 172

Underskrifter
Sekreterare

_____
Anna-Lena Palmér

Ordförande

_____
Fredrik Jarl (C)

Justerare

_____
Eva-Lotta Törnblom Nises (S)

Anslag/Bevis Protokollet är justerat. Justeringar har tillkännagivits genom anslag.

Organ
Kommunstyrelsen

Sammanträdesdatum
2026-11-24

Beslutad paragraf
§ 172

Datum för anslags uppsättande
2026-11-25

Förvaringsplats för protokollet
Kommunkontoret Djurås

Datum då anslaget tas ned
2026-12-17

Underskrift

_____
Anna-Lena Palmér

KS/2026:383

KS § 172

Dispens från Allmänna bestämmelser (AB) § 13 mom. 5

Kommunstyrelsens beslut

1. Begära dispens från Allmänna bestämmelser (AB) § 13 mom. 5 enligt framställan i ”Bilaga 1 – Uppgifter som ska lämnas i samband med begäran om dispens i samband med begäran om dispens ska arbetsgivaren besvara följande frågor” tillhörande SN 261123 § 77.
2. Denna paragraf förklaras omedelbart justerad.

Ärendebeskrivning

Den 30 november 2022 gjordes på det kommunala området ändringar i kollektivavtalens arbetstidsbestämmelser. Ändringarna föranleddes av kritik från EU-kommissionen som hotade att stämma Sverige för fördragsbrott då arbetstidslagen och kollektivavtalens tillämpning inte garanterade arbetstagarens rätt till minst 11 timmars dygnsvila under en 24-timmarsperiod.

För att uppfylla kraven i EU:s arbetstidsdirektiv skärptes reglerna i AB § 13. Huvudregeln i § 13 mom. 5 är att arbete och dygnsvila ska förläggas alternerande under varje period om 24 timmar så att arbete och vila regelbundet följer varandra. I undantagsfall får huvudregeln frångås och det gäller endast vid kombination arbete och jour om det föreligger särskilda skäl i verksamheter med ansvar för liv, hälsa och säkerhet.

Bedömningen av om det föreligger särskilda skäl ska tydligt motiveras och göras utifrån en intresseavvägning mellan arbetstagarens rätt till minst 11 timmars dygnsvila, vilket följer av en skyddslagstiftning, och verksamhetens behov av att säkra bemanningen. De nya bestämmelserna trädde i kraft den 1 februari 2024.

Konsekvenserna med de nya reglerna utan en dispensbegäran gör det inte längre möjligt att förlägga arbetspass som är 24 timmar i våra LSS-verksamheter. Det betyder kortfattat att det försvårar att ha en god personalkontinuitet och att personalbyten hamnar tidsmässigt fel, vilket lett till en försämring för våra brukare. Förändringen har även lett till en försämring för personalen som upplever att de inte får tillräckligt med återhämtning (se bilaga 1).

Utifrån att verksamheten uttömt alla möjliga åtgärder för att minimera de försämringar som identifierats bedöms en begäran om dispens nödvändig för att klara uppdraget att tillförsäkra våra brukare det stöd och den hjälp de behöver samt möjliggöra för personalen att få erforderlig återhämtning.

Beslut om att begära dispens ska fattas av den högsta ledningen i kommun och skickas in skriftligt till Sveriges Kommuner och Regioner´s kontaktcenter.

Reglerna för dispensförfarandet kommer fasas ut och upphöra 1 januari 2027. Reglerna för att förlägga arbetstid i upp till 24 timmar kommer inte att förändras. Däremot kommer arbetsgivare att befogenhet att själva fatta beslut om avvikelse från allmänna bestämmelser § 13 mom. 5.

Arbetsgivare kommer även framöver att behöva söka om dispens för prövning i arbetstidsnämnden när det saknas etablerad praxis.

Detta betyder att ansökan om dispens endast behöver göras för perioden 2026-11-26--2026-12-31, därefter gäller de nya reglerna om att arbetsgivare har befogenhet att själva fatta beslut om avvikelse från allmänna bestämmelser.

Verksamheter som begär dispens är Fagervägens servicebostad samt Jollen, korttidsverksamhet för barn och ungdomar.

Begäran om dispens har förhandlats med fackförbundet Kommunal 2026-10-05 (bilaga 2).

Dispensbegäran avser perioden 2026-11-26--2026-12-31.

Beslutsunderlag
Protokollsutdrag, SN 261123 § 77, dnr SN/2026:92, 2 sidor.

Bilaga 1, Uppgifter som ska lämnas i samband med begäran om dispens i samband med begäran om dispens ska arbetsgivaren besvara följande frågor, 3 sidor.

Bilaga 2, protokollsutdrag, Ls Soc 261005 § 63, 2 sidor.

Bilaga 3, risk- och konsekvensanalys, 2 sidor.

Underlag
Protokollsutdrag, SN AU 261109 § 25, 2 sidor.
Tjänsteutlåtande, socialförvaltningen, 2026-09-15, 2 sidor.

Protokollsutdrag
Sveriges Kommuner och Regioner, kontaktcenter + handlingar
Socialnämnden